

Ymateb i Adroddiad Pwyllgor yr Economi, Masnach a Materion Gwledig - Deallusrwydd Artiffisial ac Economi Cymru

Mehedin 2025

Ym mis Mai 2025, cyflwynodd Pwyllgor yr Economi, Masnach a Materion Gwledig ei adroddiad ar Ddeallusrwydd Artiffisial ac Economi Cymru – A all androidau Cymru freuddwydio am ddefaid trydan? Mae'r adroddiad yn cynnwys 8 argymhelliad a dim casgliadau. Dyma ymateb Llywodraeth Cymru i'r argymhellion hynny.

Cynnwys

Argymhelliad 1.....4

Argymhelliad 2.....4

Argymhelliad 3.....5

Argymhelliad 4.....5

Argymhelliad 5.....6

Argymhelliad 6.....7

Argymhelliad 7.....7

Argymhelliad 8.....8

Cyflwyniad

Mae'r Strategaeth Ddigidol i Gymru yn nodi uchelgais genedlaethol ar gyfer mabwysiadu dull digidol ledled Cymru. Ei gweledigaeth lefel uchel yw gwella bywydau pawb yng Nghymru drwy gydweithio, arloesi a sicrhau gwell gwasanaethau cyhoeddus. Mae'r strategaeth yn cynnwys chwe chenhadaeth: gwasanaethau digidol, cynhwysiant digidol, sgiliau digidol, economi ddigidol, cysylltedd digidol, ac yn olaf, data a chydweithio. Yn bennaf yn dechnoleg agnostig, mae gweithgareddau thematig amrywiol yn ceisio mynd i'r afael ag ystod eang o agendâu digidol. Dim ond un o'r rhain yw Deallusrwydd Artiffisial ond mae'n un sy'n rhychwantu sawl un o'r cenadaethau.

Mae defnydd arloesol ac effeithiol o ddata, gan gynnwys Deallusrwydd Artiffisial, yn elfen graidd o'r Strategaeth Ddigidol i Gymru ac mae'n ein helpu i wella ein gwasanaethau cyhoeddus yn ogystal â thyfu economi Cymru. Rydym am ysbrydoli busnesau i fabwysiadu a chroesawu arloesedd digidol ac sy'n seiliedig ar ddata i ysgogi ffyniant economaidd, gwytnwch a chynaliadwyedd.

Mae Llywodraeth Cymru yn cydnabod y risgiau sy'n ymwneud â defnyddio Deallusrwydd Artiffisial gan gynnwys y potensial ar gyfer rhagfarn yn y data a ddefnyddir i ddarparu gwasanaethau Deallusrwydd Artiffisial, tarfu ac effaith ar y farchnad lafur a phryderon ynghylch camwybodaeth. Dyna pam mae sicrhau bod technolegau Deallusrwydd Artiffisial yn cael eu defnyddio mewn ffyrdd cyfrifol, moesegol, cynhwysol a diogel yn hanfodol.

Mae'r llywodraeth hon, wrth gyflwyno'r Strategaeth Ddigidol i Gymru, yn gweithio mewn cydweithrediad â rhanddeiliaid lluosog gan gynnwys, ymhlith eraill, Llywodraeth y DU, partneriaid ar draws gwahanol elfennau o'r sector preifat digidol a thechnoleg a sefydliadau academiaidd i gael effaith gryf.

Dylanwad hanfodol ar yr agenda Deallusrwydd Artiffisial yn y DU yw Cynllun Gweithredu Cyfleoedd Deallusrwydd Artiffisial Llywodraeth y DU fel y cyhoeddwyd gan y Prif Weinidog ar 13 Ionawr 2025. Mae hyn yn ôl-ddyddio ymgynghoriad Pwyllgor yr Economi, Masnach a Materion Gwledig a'r diwrnod dilynol o sesiynau tystiolaeth lafar ond mae'n cael ei gydnabod yn yr adroddiad.

Hoffwn ddiolch i aelodau Pwyllgor yr Economi, Masnach a Materion Gwledig am eu hadroddiad ar Ddeallusrwydd Artiffisial a'r Economi. Rwyf wedi nodi fy ymateb i argymhellion unigol yr Adroddiad isod.

Ymateb i'r 8 Argymhelliad

Argymhelliad 1.

Mabwysiadu deallusrwydd artiffisial: goblygiadau i'r economi a busnesau.

Mae'r Pwyllgor yn argymhell y canlynol:

Dylai Llywodraeth Cymru ddatblygu cynllun gweithredu sy'n nodi'r dull y bydd yn ei gymryd i wneud y mwyaf o fanteision posibl deallusrwydd artiffisial, gan gynnwys camau gweithredu penodol sy'n ymwneud â chefnogi busnesau a'r gweithlu, a datblygu seilwaith deallusrwydd artiffisial.

Ymateb: Derbyn

Mae Llywodraeth Cymru wedi bod yn cynnal adolygiad cydgysylltiedig i fanteision, cyfleoedd a meysydd effaith dealltwriaeth artiffisial a'r Economi. Mae hyn wedi archwilio sawl blaenoriaeth gan gynnwys cefnogi busnesau, sgiliau a gofynion seilwaith. Bydd yr argymhellion ar gyfer camau gweithredu sy'n deillio o'r adolygiad hwn yn cael eu cyflwyno i Ysgrifennydd y Cabinet dros yr Economi, Ynni a Chynllunio yn ystod yr wythnosau nesaf i'w hystyried.

Mae Llywodraeth Cymru yn gweithio law yn llaw â brandiau byd-eang sy'n buddsoddi biliynau o bunnoedd yng Nghymru i ddatblygu a thyfu seilwaith dealltwriaeth artiffisial ar ffurf Canolfan Ddata â mwy o gapasiti.

Goblygiadau Ariannol – Dim.

Argymhelliad 2.

Mabwysiadu deallusrwydd artiffisial: goblygiadau i'r economi a busnesau.

Mae'r Pwyllgor yn argymhell y canlynol:

Dylai Llywodraeth Cymru nodi pa feysydd deallusrwydd artiffisial y mae'n credu bod gan Gymru fantais gystadleuol ynddynt, a sut y bydd yn cefnogi busnesau sydd wedi'u lleoli yng Nghymru yn y meysydd arbenigol hyn i ddatblygu a thyfu.

Ymateb: Derbyn mewn egwyddor

Fel rhan o'r adolygiad uchod a'r gwaith cyfatebol wrth ddatblygu'r cysyniad a'r cynnig am Barth Twf Deallusrwydd Artiffisial, bydd argymhellion ar gyfer meithrin a datblygu busnesau newydd ac sy'n tyfu gyda chynhyrchion dealltwriaeth artiffisial arbenigol yn cael eu cyflwyno i Ysgrifennydd y Cabinet dros yr Economi, Ynni a Chynllunio i'w hystyried.

Goblygiadau Ariannol – Eto i'w nodi.

Argymhelliad 3.

Mabwysiadu deallusrwydd artiffisial: goblygiadau i'r economi a busnesau.

Mae'r Pwyllgor yn argymhell y canlynol:

Dylai Llywodraeth Cymru adolygu pa gymorth sydd ar gael i gefnogi busnesau i fabwysiadu deallusrwydd artiffisial ac elwa ohono, a nodi ble mae bylchau'n bodoli. Yn sgil yr adolygiad hwn, dylai Llywodraeth Cymru weithio gyda phartneriaid i fynd i'r afael â'r bylchau hyn.

Ymateb: Derbyn mewn egwyddor

Mae swyddogion Llywodraeth Cymru sy'n arwain ar weithgareddau sy'n gysylltiedig â Deallusrwydd Artiffisial a'r economi wedi bod yn gweithio ar draws portffolios i gefnogi'r gwaith o adolygu cynhyrchiant BBaChau. Bydd hyn yn arwain at argymhellion ar gyfer mecanweithiau i gefnogi addysg, hyfforddiant a mabwysiadu Deallusrwydd Artiffisial ehangach lle mae bylchau yn bodoli.

Mae Llywodraeth Cymru yn cydnabod yr angen a'r awydd gan fusnesau i gael gwybod yn well am gyfleoedd a heriau mabwysiadu Deallusrwydd Artiffisial ac mae'n gweithio tuag at ddatblygu atebion priodol gyda phartneriaid i lenwi'r bwlch hwn.

Mae Llywodraeth Cymru eisoes yn gweithio mewn partneriaeth â mentrau fel Canolfan Hartree a ariennir gan STFC, a ddarperir gan Brifysgol Caerdydd. Mae gweithgarwch ehangu a braenaru strategol sy'n ceisio ymestyn cyrhaeddiad gweithgareddau Hartree eisoes ar y gweill.

Goblygiadau Ariannol – Eto i'w nodi.

Argymhelliad 4.

Seilwaith Deallusrwydd Artiffisial

Mae'r Pwyllgor yn argymhell y canlynol:

Dylai Llywodraeth Cymru nodi sut y mae'n bwriadu cefnogi unrhyw Barthau twf deallusrwydd artiffisial a ddatblygir yng Nghymru, gan gynnwys sut y bydd yn helpu i fynd i'r afael â chanlyniadau posibl o ran mwy o ddefnydd o ynni a dŵr.

Ymateb: Derbyn

Ers i'r Prif Weinidog lansio'r cynllun gweithredu ar Gyfleoedd Deallusrwydd Artiffisial (13 Ionawr 2025), mae swyddogion Llywodraeth Cymru wedi bod yn gweithio'n agos gyda swyddogion yn yr Adran Wyddoniaeth, Arloesedd a Thechnoleg (DSIT) sy'n rhedeg proses gynnig y Parth Twf Deallusrwydd Artiffisial (AIGZ) ac wedi cyflwyno cynnig dan arweiniad Llywodraeth Cymru gan gefnogi a chynghori partïon allanol gyda chynigion ychwanegol gan Gymru.

Mae Llywodraeth Cymru wedi partneru â charfan o sefydliadau digidol rhyngwladol a domestig o'r radd flaenaf yn y sector preifat a phartneriaid academiaidd i ddatblygu a chyflwyno cynnig AIGZ.

Mae goblygiadau sy'n ymwneud â defnyddio ynni a dŵr yn gwbl oddrychol i ddyluniadau unigol canolfannau data. Dylid nodi bod y defnydd o ddŵr yn wahanol yn sylweddol yn dibynnu ar ddyluniad unigol canolfannau data ac mae'r dyluniad mewn perthynas â datblygiadau newydd yng Nghymru yn defnyddio systemau oeri dŵr 'dolen gaeedig' a elwir yn ffurfiol yn systemau oeri adiabatig.

Er bod angen ynni sylweddol ar ganolfannau data, mae'r uwchraddio a'r buddsoddiad sy'n gysylltiedig â chyflenwi pŵer newydd angenrheidiol yn sicrhau seilwaith pŵer ychwanegol i Gymru o'r grid cenedlaethol na fyddai, heb y buddsoddiadau hyn mewn canolfannau data, yn cael ei gyflawni am flynyddoedd lawer os o gwbl.

Goblygiadau Ariannol – Dim.

Argymhelliad 5.

Caffael

Mae'r Pwyllgor yn argymhell y canlynol:

Dylai Llywodraeth Cymru ystyried sut y gellir ymgorffori'r syniad o gaffael deallusrwydd artiffisial yn ei chanllawiau sydd ar ddod ar elfennau caffael cymdeithasol gyfrifol Deddf Partneriaeth Gymdeithasol a Chaffael Cyhoeddus 2023.

Ymateb: Derbyn

Yn unol â'r ymateb i argymhelliad 1 uchod; mae adolygiad Llywodraeth Cymru i Ddeallusrwydd Artiffisial a'r Economi wedi cynnwys yn ei gwmpas yr angen i adolygu gweithgarwch caffael Deallusrwydd Artiffisial. Bydd hyn yn cynnwys argymhellion i'w hystyried i'w cynnwys yn y canllawiau sydd ar ddod ar elfennau caffael cymdeithasol cyfrifol Deddf Partneriaeth Gymdeithasol a Chaffael Cyhoeddus 2023.

Goblygiadau Ariannol – Dim.

Argymhelliad 6.

Sgiliau a'r gweithlu

Mae'r Pwyllgor yn argymhell y canlynol:

Dylai Llywodraeth Cymru ddadansoddi pa feysydd, sectorau a grwpiau demograffig y mae dadleoli swyddi oherwydd deallusrwydd artiffisial fwyaf tebygol o gael effaith negyddol arnynt. Yn seiliedig ar ei chanfyddiadau, dylai weithio gyda phartneriaid i ddatblygu a thargedu cymorth wedi'i deilwra ar gyfer y grwpiau hyn.

Ymateb: Derbyn mewn egwyddor

Mae Llywodraeth Cymru yn dadansoddi nifer o adroddiadau a chyhoeddiadau sy'n dadansoddi'n uniongyrchol ac yn rhoi mewnwelediad i'r sectorau a'r grwpiau demograffig y mae dadleoli swyddi oherwydd deallusrwydd artiffisial fwyaf tebygol o gael effaith negyddol arnynt. Bydd y dadansoddiad hwn yn cefnogi'r argymhellion a'r gweithgareddau partneriaeth arfaethedig a gyflwynwyd i Ysgrifennydd y Cabinet dros yr Economi, Ynni a Chynllunio fel rhan o weithgareddau adolygu ehangach Deallusrwydd Artiffisial a'r Economi.

Goblygiadau Ariannol – Eto i'w nodi.

Argymhelliad 7.

Sgiliau a'r gweithlu

Mae'r Pwyllgor yn argymhell y canlynol:

Dylai Llywodraeth Cymru asesu pa sgiliau sydd eu hangen ar y gweithlu i alluogi Cymru i wneud y mwyaf o'r manteision posibl o ddeallusrwydd artiffisial, ac adolygu i ba raddau y mae gan y gweithlu a gweithlu'r dyfodol y sgiliau hyn. Lle nodir bylchau, dylai flaenoriaethu gweithio gyda phartneriaid i ddatblygu'r addysg a'r sgiliau angenrheidiol i fynd i'r afael â'r rhain

Ymateb: Derbyn mewn egwyddor

Yn unol â'r ymateb i argymhelliad 1 uchod; mae adolygiad Llywodraeth Cymru i Ddeallusrwydd Artiffisial a'r Economi wedi cynnwys yn ei gwmpas yr angen am argymhellion ar gyfer camau gweithredu fel y maent yn ymwneud â'r agenda sgiliau sy'n ymwneud â Deallusrwydd Artiffisial. Er bod gweithgareddau eisoes ar y gweill mewn partneriaeth â'r byd academiaidd yng Nghymru, bydd argymhellion ar gyfer camau gweithredu sy'n deillio o'r adolygiad hwn yn cael eu cyflwyno i Ysgrifennydd y Cabinet dros yr Economi, Ynni a Chynllunio i'w hystyried.

Mae Llywodraeth Cymru yn ymwybodol o'r gofynion yn y dyfodol am wyddonwyr data a setiau sgiliau gwyddor data sydd eu hangen i fodloni gofynion y dyfodol i wireddu manteision posibl Deallusrwydd Artiffisial a bydd yn gweithio gyda phartneriaid i nodi ymyriadau priodol.

Goblygiadau Ariannol – Eto i'w nodi.

Argymhelliad 8.

Sgiliau a'r gweithlu

Mae'r Pwyllgor yn argymhell y canlynol:

Dylai Llywodraeth Cymru adeiladu ar ei chanllawiau presennol mewn perthynas â deallusrwydd artiffisial a'r gweithle drwy:

- Weithio gyda phartneriaid i nodi pa ganllawiau pellach sydd eu hangen yn y sector cyhoeddus datganoledig mewn perthynas ag ansawdd swyddi a materion cydraddoldeb ynghylch deallusrwydd artiffisial a'r gweithle, a datblygu hyn.
- Ystyried pa ganllawiau deallusrwydd artiffisial a'r gweithle sydd eu hangen i gefnogi busnesau a gweithwyr y sector preifat, a gweithio gyda phartneriaid i ddatblygu hyn.

Ymateb: Derbyn

Croesawodd Llywodraeth Cymru ganllawiau a gyhoeddwyd gan Gyngor Partneriaeth Gweithlu Cymru ar ddefnydd moesegol a chyfrifol o ddeallusrwydd artiffisial ar draws gweithleoedd y sector cyhoeddus, gan atgyfnerthu ein 'Ffordd Gymreig' unigryw o weithio mewn partneriaeth gymdeithasol. Yr egwyddorion yw gweithredu dull partneriaeth gymdeithasol, cadw'r angen am oruchwyliaeth a rhyngweithio dynol, sicrhau Gwaith Teg i bawb, meithrin gallu i reoli systemau Deallusrwydd Artiffisial, a diogelu swyddi.

Mae'r Cyngor Partneriaeth Gymdeithasol hefyd yn ystyried y galw a'r cyflenwad o ran sgiliau Deallusrwydd Artiffisial ar draws y sectorau cyhoeddus a phreifat yng Nghymru.

Mae grŵp arweinyddiaeth Deallusrwydd Artiffisial ar draws y sector cyhoeddus yn gyrru'r gwaith trawsnewid gan ddefnyddio Deallusrwydd Artiffisial yn ein gwasanaethau cyhoeddus ledled Cymru. Ochr yn ochr â hyn, mae'r Ganolfan Gwasanaethau Cyhoeddus Digidol yn cynnull Cymuned Ymarfer Awtomeiddio a Deallusrwydd Artiffisial i alluogi gweithwyr gwasanaethau cyhoeddus i rannu profiadau, yn ogystal â thrafod heriau a chyfleoedd, ar y defnydd o Ddeallusrwydd Artiffisial yn y sector cyhoeddus yng Nghymru.

Yn fwy eang ar sgiliau, rydym yn ailffocysu ein rhaglenni sgiliau gyda mwy o gyllid a hyblygrwydd i fynd i'r afael â bylchau sgiliau a chefnogi meysydd blaenoriaeth fel digidol, Deallusrwydd Artiffisial a sgiliau seiber.

Goblygiadau Ariannol – Eto i'w nodi.